

NATUR- OG
MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

**Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse
af 29. juni 2011
om fredning af Alstrup Krat i Mariagerfjord Kommune
(sag nr. NMK-520-00007)**

Indledning

Fredningsnævnet for Nordjylland, sydøstlig del, har den 18. februar 2010 truffet afgørelse om fredning af Alstrup Krat og afgørelse om erstatning.

Fredningssagen er rejst af Danmarks Naturfredningsforening den 3. marts 2006. Fredningen har navnlig til formål at sikre en permanent beskyttelse af allerede kendte og kommende fund af kulturhistoriske værdier i Alstrup Krat samt at forbedre offentlighedens muligheder for at opleve disse, at bevare og forbedre området landskabelige og naturmæssige kvaliteter og at skabe grundlag for naturpleje og naturgenopretning.

Fredningen omfatter et areal på ca. 100 ha tilhørende 15 private lodsejere. Et mindre areal tilhører Skov- og Naturstyrelsen.

Afgørelsen er påklaget til Naturklagenævnet af en række lodsejere og af By- og Landskabsstyrelsen.

Baggrund for fredningssagen

I Alstrup Krat findes hulveje, bopladser, gravhøje og agerspor beliggende i et område, der strækker sig fra omtrent 300 meter syd for Hohøj til Mariager Fjord. Der findes endnu mange tydelige agerspor, fordi intensiv skovdrift ikke har fundet sted. Massive rydninger, kørsel med store maskiner og dybdepløjning i forbindelse med gentilplantning vil ødelægge både de synlige spor i terrænet og de skjulte under overfladen.

Fredningen skal sikre en permanent beskyttelse af de kulturhistoriske værdier i Alstrup Krat ved at supplere museumslovens generelle bestemmelser om beskyttelse af fortidsminderne med bestemmelser, som også indebærer en beskyttelse af selve agrene.

Fredningen skal også sikre, at der sker en synliggørelse af de kulturhistoriske værdier gennem rydninger af bevoksninger i Oksendalen og i området omkring Hohøj.

Beskrivelse af fredningsområdet

Fredningen omfatter Alstrup Krat samt gravhøjene Hohøj, Grønhøj og Taskhøj, hvorimellem bopladsområderne ligger. Området er for størstedelen skovbevokset og beliggende i et kuperet terræn mod Mariager Fjord.

I den vestlige del af området ligger Oksendalen - en bredbundet smeltevandsdal, der udgør en naturskabt hovedfærdselsåre fra Hohøj ned mod græsgangene på fjordens og Maren Møllebækkens enge.

I den nordøstlige del findes et kuperet overdrev, som afgræsses. I overdrevets sydvestlige hjørne findes rester af en gammel vandmølle.

Fredningsområdet afgrænses mod vest af arealer tilhørende institutionen Sødisebakke, mod øst af Alstrupvej.

I området syd for Havndalvej findes et stort bopladsområde og 6 gravhøje, heriblandt Hohøj, der med sine 12 meter i højden og 72 meter i diameter er Danmarks største bronzealderhøj dateret til 1500 tallet før vor tidsregning. Bopladsen er fra førromersk jernalder (ca. 500 f. kr. - 0) og er meget velbevaret.

I den vestligste del af træbevoksningen ved Hohøj findes flere vejsporsforløb. Igennem bevoksningen er anlagt en skovvej. Langs denne skovvej findes omkring 20 vognskjul anlagt af tyskerne under 2. verdenskrig.

I den centrale del af Alstrup Krat findes de mange enestående agerspor – ca. 2000 år gamle marker, der let genkendes på terrassekanterne. I den østlige del af skoven, nær skovbrynet, findes den mystiske fægang – en slags indelukke, som formodes at være anvendt til indhegning af kreaturer. Nord for Maren Møllebæk findes også agerspor.

Områdets planlægningsmæssige status

Fredningsområdet indgår i et større område omkring Mariager by, der i regionplanen er udpeget som område af særlig landskabelig interesse. Alstrup Krat er i regionplanen udpeget som værdifuldt kulturmiljø. Området er ikke udpeget som Natura 2000 område.

Bopladsområdet øst for Hohøj - matr.nr. 9d Alstrup By, Mariager Landsogn - er omfattet af fredningsdeklaration af 3. september 1935.

Gravhøjene og de tinglyste hulveje afkaster 100 meter fortidsmindebeskyttelseslinje, jf. naturbeskyttelseslovens § 18. Der findes overdrev, enge, søer og mosearealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Ca. 57 ha af fredningsområdet er omfattet af fredskovspligt.

Fredningsnævnets afgørelse om fredningens indhold

Det oprindelige fredningsforslag omfattede ca. 119 ha. Det daværende fredningsnævn for Århus Amt afholdt besigtigelse og offentligt møde den 15. juni 2006. Det blev i den forbindelse aftalt, at Danmarks Naturfredningsforening som sagsrejer skulle foretage en række ændringer i forslaget. Ændringerne nåede ikke at blive fremsendt til fredningsnævnet, inden nævnet blev nedlagt med udgangen af 2006. Behandlingen af det reviderede fredningsforslag overgik herefter til det nuværende fredningsnævn. Der blev afholdt nyt offentligt møde den 12. november 2007. Danmarks Naturfredningsforening meddelte efterfølgende fredningsnævnet, at man var indstillet på at udtage arealer tilhørende institutionen Sødisebakke (lb.nr. 3) af fredningsforslaget.

Fredningsnævnet finder, at fredningen bør gennemføres i det væsentlige i overensstemmelse med det reviderede fredningsforslag, idet nævnet dog finder, at bl.a. kirkeruinen Hou Kirke bør udgå af fredningen, da den ikke ligger i naturlig sammenhæng med det øvrige foreslåede fredningsområde.

Det område, som herefter foreslås fredet, indeholder væsentlige kulturhistoriske værdier, som gennem fredning bør sikres permanent mod ødelæggelse, især koncentreret omkring oldtidsagrene i fredningens delområde 1 samt de mange gravhøje. De øvrige arealer indeholder naturhistoriske værdier, som i kombination med deres store landskabelige værdi ligeledes bør bevares.

Området ved Maren Møllebæk bør sikres som et vandløbsnært åbent areal, der grænser op til det syd herfor liggende skovbryn.

Fredningsbestemmelser

Formål

Fredningen har til formål at sikre en permanent beskyttelse af allerede kendte og kommende fund af kulturhistoriske værdier i Alstrup Krat samt at forbedre offentlighedens muligheder for at opleve disse, at bevare og forbedre levedygtighederne for plante- og dyreliv, at bevare og forbedre områdets landskabelige og naturmæssige kvaliteter, at sikre og forbedre offentlighedens adgang, at sikre og udvikle områdets rekreative kvaliteter, at skabe grundlag for naturpleje og naturgenopretning, og at sikre at området ikke gøres til genstand for fremtidig byudvikling.

Generelle bestemmelser

Fredningen indeholder et forbud mod opførelse af ny bebyggelse. Byggeri, der er nødvendigt for en ejendoms drift, og tilbygninger til beboelse kan ske med fredningsnævnets godkendelse inden for de udlagte have- og gårdspladsarealer. Rekreative anlæg, der er målrettet formidling af de kulturhistoriske værdier i området, kan opføres med fredningsnævnets tilladelse.

Fredningen indeholder endvidere et forbud mod terrænændringer.

På arealer i omdrift må der ikke ske tilplantning, herunder med juletræer, pyntegrønt, energiafgrøder eller lignende.

Drift af fredskovpligtige og andre skovarealer

I fredningens delområde 1 må der kun indplantes bøg af lokal eller nørrejysk proveniens.

Der må ikke foretages skadevoldende effektudslæbning eller kørsel på de på fredningskortet viste kulturspor og fortidsminder.

Renafdrift af bøg må ikke finde sted. Driften skal ske ved plukhugst eller gruppevis foryngelse. Foryngelse skal ske ved selvforyngelse og skal på fortidsminder fjernes ved udrensning/tynding.

Sprøjtning og gødskning på fredskovpligtige arealer må kun finde sted som led i konvertering til bøgekultur og kun i strengt nødvendigt omfang. På de fredede fortidsminder må der ikke gødskes og sprøjtes. Skovede effekter må ikke henlægges i området.

Områder med nåletræ skal afdrives ved hugstmodenhed og derefter konverteres til bøg.

Der må ikke foretages gravning eller jordbearbejdning såsom pløjning, fræsning, slåning og lign.

I delområde 2 (det øvrige fredningsområde) må der etableres blandet skov, for så vidt angår nåle-skov dog alene med hjemmehørende arter såsom lærk, skovfyr, ene og taks.

Renafdrift af bøg må ikke findes sted. Driften skal ske ved plukhugst eller gruppevis foryngelse. Foryngelse skal ske ved selvforyngelse og skal på fortidsminder fjernes ved udrensning/tynding.

Bøgebevoksninger skal bibeholdes.

Omkring Kirkestien skal et 20 meter bredt bælte på hver side at stien opretholdes med hjemmehørende løvtræ, i det omfang det findes. Nyplantning skal ske med hjemmehørende løvtræ.

Særlige bestemmelser

For at sikre udsigten fra Hohøj fjernes trævækst på de på fredningskortet viste arealer, idet der dog for et bælte på 50 meter fra Havndalvej skal udarbejdes en plejeplan i samarbejde med den berørte lodsejer, hvorefter der kan bevares løvtræer som solitære træer eller i mindre grupper.

Nåletræerne i bunden af Oksendalen afdrives senest 5 år efter fredningens gennemførelse.

Vognskjul, etableret i træbevoksningen langs Skovvejen, må ikke fjernes/beskadiges.

Kalkgrube/ovn, trækulsgruber/miler og vadestedet ved møllen må ikke fjernes, beskadiges eller opfyldes.

Offentlighedens adgang, veje og skiltning mv.

Offentligheden har adgang til færdsel i overensstemmelse med de generelle bestemmelser i naturbeskyttelsesloven. Området må dog afspærres for offentligheden i forbindelse med f.eks. jagt.

Plejemyndigheden kan opsætte informationsskilte. På matr.nr. 8 i Hou, Mariager Jorder udlægges et parkeringsareal ved Alstrupvej, som vist på fredningskortet.

Pleje

Plejemyndigheden gennemfører pleje. For pleje gælder miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1604 af 20. november 2006 eller senere ændringer af denne.

Plejemyndigheden udarbejder en fælles plejeplan for området, der forelægges Kulturarvsstyrelsen og lodsejerne til udtalelse senest 2 år efter fredningens gennemførelse. I tilfælde af uenighed træffer fredningsnævnet afgørelse i sagen. Planen skal revideres med højst 10 års mellemrum.

Plejemyndigheden skal som led i plejen fjerne resterne af den gamle skytteforeningsbolig på matr.nr. 4a Hou, Mariager Jorder.

Klager samt By- og Landskabsstyrelsens og Danmarks Naturfredningsforenings bemærkninger til klagerne

Afgørelsen er påklaget af 6 lodsejere samt af By- og Landskabsstyrelsen.

Lb.nr. 2 (Else Pouline Volstedlund)

Det er i klagen gjort gældende, at fredningen har et omfang, som der ikke er hjemmel til at gennemføre, og at afgørelsen i realiteten ødelægger klagers mulighed for fortsat at drive ejendommen som en produktiv skovejendom.

Styrelsen finder, at det er fredningsmæssigt velbegrunder at fastholde/bevare eksisterende løvskov på ejendommen samt at afdrive bevoksningen i Oksendalen.

Det bør dog overvejes, om der er tilstrækkeligt grundlag for at opretholde de generelt fastsatte bestemmelser om konvertering af nål til blandet skov - nål med hjemmehørende arter samt løvskov - ved hugtsmodenhed.

Lb.nr. 6 (Birgitte Steinfeldt Nielsen)

Klagen vedrører omfanget af plejemyndighedens beføjelser i forbindelse med pleje af fredningsområdet. Klager kan i øvrigt i det store og hele acceptere fredningen.

Styrelsen har anført, at det ikke fremgår af klagen, hvilke beføjelser i forbindelse med pleje, der opfattes som for vidtgående. De fastsatte plejebestemmelser er sædvanlige og fastsat med udgangspunkt i plejebekendtgørelsen, hvoraf det fremgår, at lodsejerne inddrages ved udarbejdelse af den konkrete plejeplan.

Danmarks Naturfredningsforening har bemærket, at pleje sker uden udgift for og efter nærmere aftale med de berørte lodsejere.

Lb.nr. 8 (Just & Birthe Mogensen)

Klager forbeholder sig retten til at modtage bistand i forbindelse med pleje på klagers ejendom.

Styrelsen har anført, at såfremt den kommende plejeplan forudsætter pleje på ejendommen, vil plejemyndigheden fastlægge anvisninger på plejens udførelse og evt. også udføre den.

Lb.nr. 14 (Jens Elmer Skovrider og Lillian Skovrider)

Klagerne finder, at deres ejendom bør udgå af fredningen. Der er tale om arealer, der ligger øst for Alstrupvej, og som udgør et selvstændigt område, der er afgrænset fra og naturmæssigt ikke kan sammenlignes med Alstrup Krat. Det er derfor ubegrundet at medtage arealerne i fredningen. Hertil kommer at ca. 75 % af arealerne er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 som overdrev eller enge eller af fortidsmindebeskyttelseslinjen i lovens § 18.

Den påtænkte P-plads bør anlægges vest for Alstrupvej, så publikum ikke skal passere vejen for at komme til stierne i Alstrup krat.

Styrelsen har anført, at fredningen indeholder tre hovedelementer, Hohøj, det i dag skovklædte, men tidligere dyrkede areal ned mod Maren Møllebæk, samt ådalen omkring Maren Møllebæk. Disse elementer hænger sammen både i landskabelig og kulturhistorisk henseende. Fredningen omfatter således den markante del af ådalen.

Den fredede del af matr.nr. 4a Hou, Mariager Jorder, er afgrænset mod nord af overkanten af ådalen, mod øst af levende hegn samt eksisterende kreaturhegn ind mod fredskoven. På arealet ligger rester af en gammel vandmølle, mølledam, dæmning samt vadested over bækken. Ved fredningen fjernes en ruin på arealet, og der sikres mulighed for pleje af arealerne, herunder af de eng- og overdrevarsarealer, som udgør store dele af det areal, der er medtaget i fredningen.

Matr.nr. 8i er et dyrket areal mellem Maren Møllebæk og skoven, der ligeledes landskabeligt set udgør en del af ådalen. Matr.nr. 9f og 11d er mosearealer i tilknytning til Maren Møllebæk, som også indgår i den landskabelige sammenhæng omkring ådalen.

Det er sammenfattende styrelsens opfattelse, at arealerne øst for Alstrupvej indgår som en væsentlig del af den ådal, der er et af fredningens tre hovedelementer og som rummer væsentlige natur- og landskabskvaliteter samt kulturhistoriske elementer.

Spørgsmålet om P-pladsens placering blev grundigt drøftet under fredningsnævnets besigtigelse. Den oprindeligt foreslåede placering vest for Alstrupvej var terrænmæssigt meget dårlig, og nævnet besluttede sig derfor for den østlige placering, hvor P-pladsen kunne anlægges uden store indgreb i terrænet. Efter styrelsens opfattelse er denne placering den mest hensigtsmæssige.

Danmarks Naturfredningsforening har bemærket, at arealerne er medtaget i fredningen på grund af deres store naturmæssige og landskabelige værdi. En stor del er registreret som overdrev, som er en af Danmarks mest truede, sjældne og samtidig mest artsrige naturtyper. For at undgå at denne truede naturtype skal forsvinde, skal området fortsat afgræsses, så det ikke gror til, hvilket kun en fredning kan sikre.

Lb.nr. 15 (Niels Ingemann Nielsen)

Klager er af den opfattelse, at fredningen forhindrer gentilplantning af frugttræer i klagers have samt renovering af eksisterende bygninger. Klager er også utilfreds med, at offentligheden kan færdes på hans ejendom, og at hans landbrugsjord er registreret som beskyttet overdrev efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Styrelsen har anført, at beplantning i eksisterende haver ikke reguleres i fredningen, og at fredningen ikke indeholder bestemmelser, der forhindrer renovering af eksisterende bygninger.

Fredningen indeholder heller ikke bestemmelser, der udvider offentlighedens adgang til ejendommen ud over, hvad der følger af naturbeskyttelseslovens generelle bestemmelser herom.

Udpegningen af arealer som overdrev er sket i medfør af naturbeskyttelseslovens § 3.

Lb. nr. 16 (Ruth S. Christensen)

Baggrunden for klagen er, at der ved fredningen sker indgreb i klagers mulighed for at benytte ejendommen.

Styrelsen har anført, at ejendommen er præget af selvsået opvækst, der har fået skovkarakter, men hvor nåletræerne i det væsentlige er stormfældede. Arealet har ikke præg af have. Matr.nr. 11 c er omfattet af fredskovpligt og er en sammenhængende gammel bøgebevoksning. Matr.nr. 11 d er en tilgroet moselod.

Rydningen af en del af matr.nr. 6 f er væsentlig for at sikre udsigten fra Hohøj mod Mariager Fjord, og der er tilkendt erstatning for indgrebet. Rydningen vil indebære, at denne del af arealet får en mere åben karakter. Der er samtidig fastsat en bestemmelse om, at der på et 50 meter bredt areal langs vejen kan bevares løvtræer som solitære træer eller i mindre grupper på baggrund af en plejeplan.

Danmarks Naturfredningsforening finder også, at fredningen bør sikre mulighed for rydning af trævækst af hensyn til sikring af udsigten fra Hohøj ud over fredningsområdet. Ejendommen vil kunne benyttes af klager som hidtil, så længe der ikke sker indgreb i de fredede fortidsminder eller opstilles permanente anlæg eller opføres byggeri.

By- og Landskabsstyrelsen

By- og Landskabsstyrelsen finder ikke, at der er behov for at inddrage arealerne under lb.nr. 1 i fredningen, idet arealerne ikke umiddelbart har nogen sammenhæng med de landskabelige, kulturhistoriske og naturmæssige værdier, som ønskes sikret gennem fredningen. Den eneste begrundelse for at medtage arealerne synes at være ønsket om at undgå byudvikling, men da arealerne ligger i landzone, afskåret fra det eksisterende byområde og for størstedelens vedkommende er omfattet af fredskovpligt, er de ikke truet af byudvikling og bør derfor udgå af fredningen. Grænsen for fredningen kommer herefter til at følge det vestlige skel af ejendommen under lb.nr. 2.

Under hensyn til samspillet med de lavtliggende nord for liggende engarealer vil styrelsen dog ikke modsætte sig, at den nordlige og nordøstlige løvbevoksede del af matr.nr. 6 og 10 a Mariager Markjorder medtages i fredningen, ligesom det foreslåede stiforløb over matr.nr. 10 a muligvis også bør sikres gennem fredning.

Styrelsen har foreslået, at det præciseres i bestemmelsen i § 3, stk. 1, at den vedrører byggeri, der er nødvendig for ejendommens *jordbrugsmæssige* drift, og at der medtages en bestemmelse, der forbyder synlige tekniske anlæg. Det vil endvidere være hensigtsmæssigt at medtage en bestemmelse om, at fredningen ikke skal være til hinder for en evt. genslyngning af Maren Møllebæk.

Danmarks Naturfredningsforening er uenig med styrelsen i, at arealerne under lb.nr. 1 bør udtages af fredningen.

Arealerne er bynære, og erfaringsmæssigt vil der være et vist pres for bymæssig udnyttelse af arealer med en sådan beliggenhed. Med en fredning vil man endvidere få en mere ekstensiv driftsform og over årene et mere naturligt skovbillede bestående af hjemmehørende arter – begge dele fremmende for skovens rekreative værdi. Endelig sikres adgangen til skoven fra Oksendalen ved, at arealerne (herunder sti ind i skoven) indgår i fredningen.

Det er beklageligt, at arealerne syd for lb.nr. 1 blev udtaget af fredningen, men foreningen accepterede det, da arealerne skulle anvendes til et vigtigt samfundsmæssigt formål (institutionsområde i tilknytning til eksisterende institution, Sødisebakke, som ligger uden for fredningsområdet).

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse

Det daværende Naturklagenævn med nedenstående sammensætning har den 18. august 2010 foretaget besigtigelse og holdt offentligt tilgængeligt møde og truffet alle beslutninger i sagen:

Lars Busck (formand), Ole Pilgaard Andersen, Martin Glerup, Leif Hermann, Mogens Mikkelsen, Anders Stenild, Marion Pedersen, Jens Vibjerg, Poul Søgaard og Henrik Waaben.

Sagen er pr. 1. januar 2011 overført til Natur- og Miljøklagenævnet¹.

Nævnet har enstemmigt besluttet at gennemføre fredningen.

For så vidt angår afgrænsningen af fredningsområdet er der enighed om, at fredningen gennemføres med den afgrænsning, som fredningsnævnet har fastsat, idet dog den del af matr.nr. 10 a Mariager Markjorder, der ligger syd for stien over ejendommen, udtages af fredningen.

Nævnet har endvidere enstemmigt besluttet at medtage en bestemmelse i § 5 (delområde 2), der indebærer, at de eksisterende nåletræsarealer - juletræer og pyntegrønt - indtil 15 år fra fredningens endelige gennemførelse kan tilplantes og anvendes som hidtil til juletræs- og pyntegrøntproduktion. Det er herved forudsat, at skovlovens bestemmelser om, at arealer med juletræer og pyntegrønt i kort omdrift kun må udgøre 10% af et skovareal, overholdes. De ikke fredskovspligtige arealer under lb.nr. 2 (del af matr.nr. 39b Mariager Markjorder, samt del af matr. nr. 2d og 3h Alstrup, Mariager Jorder) skal fortsat kunne anvendes til juletræs- og pyntegrøntproduktion - og uden en tidsbegrænsning på 15 år for nyttilplantning.

¹Jf. § 28, stk. 5, i lov nr. 484 af 11. maj 2010 om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love samt lov nr. 483 af 11. maj 2010 om Natur- og Miljøklagenævnet som ændret ved lov nr. 1608 af 22. december 2010.

Nævnet forstår bestemmelsen i § 5 (delområde 2) om en løvtræbeplantning langs Kirkestien således, at de hjemmehørende arter, der i dag findes indenfor et bælte på 20 meter på hver side af Kirkestien, skal bevares og erstattes af hjemmehørende løvtræer, hvis de går ud, vælter i en storm eller lignende.

Nævnet har endvidere enstemmigt besluttet,

- at udtage bestemmelsen i fredningens § 8 om udlæg af et areal til parkering på ejendommen matr.nr. 8i Hou, Mariager Jorder. Der medtages i stedet en bestemmelse om, at fredningen ikke skal være til hinder for, at der efter aftale med vedkommende ejer og med fredningsnævnets godkendelse kan anlægges en parkeringsplads i fredningsområdet,
- at det i bestemmelsen i § 6 om rydninger ved Hohøj præciseres, at fjernelse af trævækst skal ske på baggrund af en plejeplan, således at ejerens uforstyrrede "haveanlæg" kan bevares, og således at der i øvrigt kan bevares enkelte høje træer som solitære træer og/eller i mindre grupper, samt
- at det præciseres, at bestemmelsen i § 3 om byggeri, vedrører byggeri, der er nødvendigt for ejendommens jordbrugsmæssige drift, at forbuddet mod byggeri mv. også skal omfatte tekniske anlæg, samt at der medtages en bestemmelse om, at fredningen ikke skal være til hinder for en evt. genslyngning af Maren Møllebæk.

Idet fredningsnævnets afgørelse af 18. februar 2010 ophæves, fastsættes følgende fredningsbestemmelser for det område, som er vist på det medfølgende fredningskort. Fredningen omfatter helt eller delvist de på vedhæftede matrikeltegnelser anførte ejendomme.

§ 1 Formål

Fredningen har til formål

- at sikre en permanent beskyttelse af allerede kendte og kommende fund af kulturhistoriske værdier i Alstrup Krat samt at forbedre offentlighedens muligheder for at opleve disse,
- at bevare og forbedre levedygtighederne for plante- og dyreliv,
- at bevare og forbedre områdets landskabelige og naturmæssige kvaliteter,
- at sikre og forbedre offentlighedens adgang,
- at sikre og udvikle områdets rekreative kvaliteter,
- at skabe grundlag for naturpleje- og naturgenopretning,
- at undgå, at området gøres til genstand for fremtidig byudvikling

§ 2 Omfang

Fredningen afgrænses som vist på fredningskortet.

§ 3 Generelle bestemmelser

Der må ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, boder, jagthytter eller lignende. Inden for de på fredningskortet udlagte have-/gårdspladsarealer kan der med fredningsnævnets godkendelse opføres byggeri, der er nødvendigt for en ejendoms jordbrugsmæssige drift, samt ske tilbygning til eksisterende beboelsesbygninger.

Der må ikke etableres andre faste konstruktioner og tekniske anlæg, såsom vindmøller, master eller lignende, herunder master for luftledninger.

Der må ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, planering eller afgravning.

§ 4 Landbrugsarealer

Jord i omdrift må ikke tilplantes med træer og buske, herunder med flerårige afgrøder, som f.eks. frugtbuske og energipil.

§ 5 Drift af fredskovs- og andre skovbevoksede arealer

Delområde 1.

De på fredningskortet viste *bøge- og egebevoksninger* skal bibeholdes. Renafdrift må ikke findes sted. Fortsat drift skal ske i form af plukhugst og selvforyngelse. Opvækst på fortidsminder fjernes ved udrensning/udtynding.

De på fredningskortet viste *nåletræsarealer* skal afdrives ved hugstmodenhed og derefter konverteres til bøg. Der må kun plantes bøg af lokal eller nørrejysk proveniens.

Der må ikke foretages gravning eller jordbearbejdning, såsom pløjning, fræsning, spadeharvning eller lignende. Plantning må kun udføres som skripning.

Skovede effekter må ikke henlægges i området, og større ansamlinger af kvas, affaldstræ eller lignende skal snarest fjernes, f.eks. ved sankning. Mindre grene og kviste kan efterlades til at rådne på stedet.

Der må ikke foretages skadevoldende effektudslæbning eller kørsel på de på fredningskortet viste kulturspor og fortidsminder. Ved nødvendig kørsel skal der tages hensyn til jordsmonnets bæredygtighed. Kørsel bør ske på frossen eller gennemtør bund, og fortrinsvis vinkelret henover agerskel, hvis det ikke kan undgås at krydse disse.

Gødskning og anvendelse af pesticider må kun ske som led i konvertering af nål til bøg og kun i strengt nødvendigt omfang. På de fredede fortidsminder må der ikke gødskes og anvendes pesticider.

Delområde 2

De på fredningskortet viste *ege- og bøgebevoksninger* skal bibeholdes. Renafdrift må ikke finde sted. Fortsat drift skal ske i form af plukhugst og selvforyngelse. Opvækst på fortidsminder fjernes ved udrensning/udtynding.

Der må på *de øvrige arealer* etableres blandet skov, for så vidt angår nål dog alene med hjemmehørende arter, som skovfyr, ene og taks.

Fredningen er dog ikke til hinder for, at den eksisterende drift med juletræer og pyntegrønt kan fortsætte indtil 15 år fra fredningens endelige gennemførelse. Det betyder, at der kan ske tilplantning med juletræer og pyntegrønt i indtil 15 år fra fredningens endelige gennemførelse. Det er herved forudsat, at skovlovens bestemmelser om, at arealer med juletræer og pyntegrønt i kort omdrift alene må udgøre op til 10% af et skovareal, overholdes. Efter udløbet af 15-års perioden er det op til ejeren selv at bestemme, om træerne skal blive stående. Nytilplantning af arealerne skal ske som blandet skov, jf. ovenfor.

Den hidtidige drift med juletræer og pyntegrønt på de tilplantede, ikke fredskovspligtige arealer, som vist på fredningskortet, kan opretholdes, også efter udløbet af 15 - års perioden.

De eksisterende hjemmehørende løvtræer indenfor et 20 meter bredt bælte på hver side af Kirkestien, som vist på fredningskortet, skal bevares og erstattes af hjemmehørende løvtræer, hvis de går ud, vælter i en storm eller lignende.

§ 6 Særlige bestemmelser

Dele af trævæksten på matr.nr. 6f Alstrup, Mariager Jorder, fjernes for at sikre udsigten fra Hohøj. Fjernelse af trævæksten skal ske på baggrund af en plejeplan, jf. nærmere § 8, således at ejeren kan bevare sit uforstyrrede "haveanlæg", og således at løvtræer kan bevares som solitære træer eller i mindre grupper.

De på fredningskortet viste nåletræsarealer i bunden af Oksendalen skal fjernes senest 5 år fra fredningens endelige gennemførelse. Dalen skal herefter fremstå åben og uden trævækst.

De på fredningskortet viste vognskjul langs Skovvejen må ikke fjernes, beskadiges eller opfyldes.

Den på fredningskortet viste kalkgrube/ovn, trækulsgruber/miler og vadestedet ved møllen må ikke fjernes, beskadiges eller opfyldes.

Plejemyndigheden, jf. § 8 skal som led i plejen fjerne resterne af den gamle skytteforeningsbygning på matr.nr. 4a Hou, Mariager Jorder.

§ 7 Offentlighedens adgang, veje og stier, rekreative anlæg mv.

Offentligheden har adgang til fredningsområdet efter de almindelige regler i naturbeskyttelsesloven.

Offentligheden må kun færdes med motorkøretøjer på Alstrupvej og på Skovvejen til parkeringspladsen ved Hohøj.

Færdsel med motorkøretøjer, maskiner og redskaber i forbindelse med skovdriften må ikke ske på eller over de på fredningskortet viste hulveje.

De på fredningskortet viste stier og skov- og markveje samt parkeringspladsen ved Hohøj må ikke nedlægges.

Fredningen er ikke til hinder for, at der efter aftale med vedkommende ejer og med fredningsnævnets godkendelse kan anlægges nye stier samt en parkeringsplads i fredningsområdet.

Plejemyndigheden kan med fredningsnævnets godkendelse opføre rekreative anlæg, såsom mindre skure, boder og informationstavler i fredningsområdet.

§ 8 Pleje

Plejemyndigheden - Naturstyrelsen for de statsejede arealer og Mariagerfjord Kommune for de øvrige arealer - gennemfører pleje i henhold til miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1604 af 20. november 2006 eller senere ændringer af denne til opfyldelse af fredningens formål.

Plejen kan bl.a. bestå i fjernelse af trævækst.

Plejemyndigheden udarbejder senest 2 år fra fredningens endelige gennemførelse en plejeplan for hele fredningsområdet. Planen forelægges de berørte lodsejere og Kulturarvsstyrelsen.

Planen skal godkendes af fredningsnævnet. Planen skal revideres med højst 10 års mellemrum.

Inden plejemyndigheden gennemfører plejeforanstaltninger skal ejer og bruger underrettes om disse og om, at ejer eller bruger selv kan foretage de pågældende plejeforanstaltninger indenfor en nærmere angive frist. Såfremt ejer eller bruger selv vil foretage plejen, skal dette meddeles til kommu-

nalbestyrelsen inden 4 uger fra underretningens modtagelse. Inden for samme frist kan ejer eller bruger fremsætte eventuelle indsigelser mod de varslede plejeforanstaltninger. Såfremt der ikke opnås enighed om disse, foranlediger plejemyndigheden foranstaltningerne forelagt for fredningsnævnet, som træffer den endelige afgørelse om gennemførelse af plejeforanstaltningerne.

Pleje skal udføres, så det ikke medfører udgift, væsentlige gener eller tab for ejer eller bruger.

§ 9 Naturgenopretning

Fredningen er ikke til hinder for, at der med fredningsnævnets godkendelse kan ske naturgenopretning med henblik på at fremme fredningens formål, herunder ske frilægning af Hou Møllebæk samt ske genslyngning af Maren Møllebæk.

§ 10 Ophævelse af fredning

Med fredningens gennemførelse ophæves fredningsdeklaration af 3. september 1935 på ejendommen matr.nr. 9d Alstrup By, Mariager Landsogn.

§ 11 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra bestemmelserne i §§ 3-7, når det ansøgte ikke er i strid med fredningsformål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

På Natur- og Miljøklagenævnets vegne

Lars Busck
Fredningskonsulent

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Fortegnelse

Over ejendomme, der helt eller delvis er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 29. juni 2011 om fredning af Alstrup krat i Mariagerfjord Kommune (sag nr. NMK-520-00007)

Mariager Markjorder:

6, del af 10a, del af 10f, 11b, del af 17, 39

Alstrup, Mariager Markjorder:

2d, 3h, del af 6a, 6d, 6f, 6h, 8d, 8e, del af 9a, 9c, 9d, 9f, del af 11b, 11c, 11d, 11l

Hou, Mariager Markjorder:

2aa, 2ø, 3k, del af 4a, 4e, 5m, 5n, 8i, 8q, 8r, 14